

**ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
за 2023 рік**

СХВАЛЕНО

загальними зборами
трудового колективу
Дослідницької служби
Верховної Ради України
(протокол № 2 від 05.02.2024 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Керівника
Дослідницької служби
Верховної Ради України
№ 15-о.д. від 05.02.2024 р.

**ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
за 2023 рік**

ЗМІСТ

РЕЗЮМЕ	4
РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	6
1.1. Аналітичні та інформаційні матеріали, підготовлені за зверненнями замовників	8
1.1.1. Аналітичні записки з питань порівняльного законодавства	9
1.1.2. Парламентські дослідження	16
1.1.3. Оглядові досьє	18
1.1.4. Інформаційні довідки	19
1.1.5. Пропозиції до проектів законодавчих актів (консультативна участь у розробленні законопроектів)	24
1.1.6. Відповіді на запити / запити до Європейського центру парламентських досліджень і документації (ECPRD)	26
1.2. Проактивна діяльність	27
РОЗДІЛ 2. СПІВПРАЦЯ З КОМПЕТАМИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	30
2.1. Участь у діяльності робочих груп, створених Верховною Радою України та її органами	30
2.2. Експертні обговорення	33
РОЗДІЛ 3. ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ (ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ) ..	36
3.1. Професійне навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України та помічників-консультантів народних депутатів України	36
3.2. Підвищення кваліфікації працівників Дослідницької служби	43
РОЗДІЛ 4. СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНИМИ ТА ВІТЧИЗНЯНИМИ ПАРТНЕРАМИ	44
4.1. Міжнародне партнерство	44
4.2. Національна складова	46
РОЗДІЛ 5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ ..	48

РЕЗЮМЕ

На виконання пункту 28 Положення про Дослідницьку службу Верховної Ради України (далі – Положення) Дослідницька служба Верховної Ради України (далі – Дослідницька служба) звітує щороку, до 15 лютого поточного року, перед Головою Верховної Ради України – про свою діяльність за попередній рік.

На Дослідницьку службу відповідно до пункту 9 Положення покладено завдання: 1) науково-дослідницького та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів, народних депутатів України, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України; 2) професійного навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України, помічників-консультантів народних депутатів України.

➤ У межах реалізації вказаних завдань у 2023 році Дослідницькою службою проводилася робота з підготовки аналітичних та інформаційних матеріалів з урахуванням потреб замовників. За зверненнями керівництва Верховної Ради України, парламентських комітетів, народних депутатів України, керівництва Апарату Верховної Ради України та за власною ініціативою Дослідницькою службою підготовлено **691** аналітичний та інформаційний матеріал: **181** – пропозиції до проектів законодавчих актів; **255** інформаційних довідок щодо аналізу **150** законопроектів, зареєстрованих у Верховній Раді України; **102** аналітичні записки з питань порівняльного законодавства; **61** інформаційна довідка; **27** парламентських досліджень; **17** оглядових досьє; **1** – пропозиції до проекту плану законопроектної роботи Верховної Ради України; **11** концепцій розвитку галузевого законодавства; **8** путівників по законодавству; **25** відповідей на запити Європейського центру парламентських досліджень і документації (далі – ECPRD), **3** запити до ECPRD.

➤ Для забезпечення комплексності відповіді на звернення під час підготовки аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницькою службою використовується зарубіжний досвід законодавчого регулювання галузевих суспільних відносин. Зокрема, досліджено законодавство Європейського Союзу, акти Ради Європи, галузеве законодавство **66** держав, у тому числі **27** держав-членів Європейського Союзу.

➤ Дослідницькою службою здійснювалися заходи з професійного навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України та помічників-консультантів народних депутатів України: розроблено й затверджено **46** програм підвищення кваліфікації (5 загальних короткострокових програм і 41 спеціальна короткострокова програма); проведено 41 освітній захід за програмами підвищення кваліфікації та 26 вебінарів; пройшли навчання **2066** осіб.

➤ Працівники Дослідницької служби взяли участь у **91** засіданні робочих груп, створених Верховною Радою України та її органами для підготовки й обговорення законопроектів чи інших питань, а також у **29** заходах з експертного обговорення актуальних аспектів законодавчої діяльності парламенту.

➤ Серед партнерів Дослідницької служби – **25** зарубіжних парламентських органів та міжнародних організацій, у співробітництві з якими реалізовано низку спільних проектів щодо професійного навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України та помічників-консультантів народних депутатів України, працівників Дослідницької служби; здійснюється обмін інформацією з актуальних питань правового регулювання суспільних відносин, у тому числі адаптації національного законодавства України до права Європейського Союзу.

➤ Взаємодія з вітчизняними партнерами спрямовувалася на залучення фахівців закладів вищої освіти, наукових установ, органів публічної влади до проведення тренінгів, експертних обговорень, аналізу якості підготовки аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби. Укладено **16** договорів / меморандумів про співпрацю.

➤ Дослідницькою службою сформовано та підтримуються в актуальному стані: Електронна база даних аналітичних та інформаційних матеріалів, яка розміщена на вебсайті Дослідницької служби; Каталог аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби; Каталог програм підвищення кваліфікації для державних службовців категорій «А», «Б, і «В» Апарату Верховної Ради України, народних депутатів України, помічників-консультантів народних депутатів України, працівників патронатних служб; База даних зовнішніх експертів, які залучаються до освітнього процесу.

➤ У межах забезпечення діяльності Дослідницької служби розроблено та затверджено **22** документи, пов'язані з організацією роботи та забезпеченням виконання завдань, передбачених Положенням.

➤ За результатами діяльності в 2023 році Дослідницька служба отримала **23** листи-подяки, у тому числі **12** від парламентських комітетів (Комітет з питань правової політики, Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітет з питань антикорупційної політики, Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики, Комітет з питань економічного розвитку, Комітет з питань бюджету, Комітет з питань екологічної політики та природокористування, Комітет з питань цифрової трансформації) та **11** від народних депутатів України.

РОЗДІЛ 1

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

На виконання завдання щодо науково-дослідницького та інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України, її органів, народних депутатів України, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України Дослідницькою службою готувалися аналітичні та інформаційні матеріали як за зверненнями відповідних замовників, так і за власною ініціативою. Підготовлено **691** аналітичний та інформаційний матеріал.

РОЗПОДІЛ МАТЕРІАЛІВ ЗА ВИДАМИ

ПРІОРИТЕТНІ СФЕРИ ДОСЛІДЖЕННЯ

ЄВРОПЕЙСЬКА ТА
ЄВРОАТЛАНТИЧНА
ІНТЕГРАЦІЯ

БЕЗПЕКА ТА
ОБОРОНА

АНТИКОРУПЦІЙНА
ПОЛІТИКА

ПАРЛАМЕНТСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
(ІНСТИТУЦІЙНА
СПРОМОЖНІСТЬ ВРУ)

ЮРИДИЧНА
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ВІЙСЬКОВИХ
І ЦИВІЛЬНИХ ГРОМАДЯН

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК І
ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ

ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ ТА
ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

ЦИФРОВІЗАЦІЯ

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ТРЕК (ПОНАД 150 МАТЕРІАЛІВ)

адаптація національного
законодавства до *acquis* ЄС,
у тому числі з урахуванням
Копенгагенських критеріїв

вивчення особливостей
правового регулювання
держав-членів ЄС

*розділи *acquis* ЄС*

- вільний рух товарів;
- свобода пересування працівників;
- вільний рух капіталу;
- корпоративне право;
- право інтелектуальної власності;
- конкурентна політика;
- інформаційне суспільство і засоби масової інформації;
- безпека харчових продуктів, ветеринарна та фітосанітарна політика;
- транспортна політика;
- енергетика;
- економічна та монетарна політика;

- соціальна політика та зайнятість;
- підприємництво та промислова політика;
- транс'європейські мережі;
- судова влада та основні права;
- юстиція, свобода і безпека;
- освіта та культура;
- навколишнє середовище;
- зовнішня політика, політика безпеки та оборони;
- фінансові та бюджетні положення;
- інституції.

1.1. Аналітичні та інформаційні матеріали, підготовлені за зверненнями замовників

За зверненнями замовників Дослідницькою службою підготовлено **672** аналітичні та інформаційні матеріали.

РОЗПОДІЛ МАТЕРІАЛІВ ЗА СУБ'ЄКТАМИ ЗВЕРНЕНЬ*

* Без урахуванням проактивної діяльності ДСВРУ

1.1.1. Аналітичні записки з питань порівняльного законодавства (102) щодо:

- державних наукових установ, які виконують завдання із забезпечення розвитку агропромислового комплексу, та умов використання ними земель сільськогосподарського призначення в європейських державах;
- діяльності головних сержантів збройних сил та їх офісів;
- відповідності положень Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» від 22.06.2017 № 2118-VIII (із змінами, внесеними згідно із законами № 199-IX від 17.10.2019, № 2392-IX від 09.07.2022) директивам Європейського Парламенту і Ради 2010/31/ЄС від 19 травня 2010 року про енергетичні характеристики будівель (нова редакція), 2012/27/ЄС від 25 жовтня 2012 року про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС;
- відповідності положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель» від 09.07.2022 № 2392-IX директивам Європейського Парламенту і Ради 2010/31/ЄС від 19 травня 2010 року про енергетичні характеристики будівель (нова редакція), 2012/27/ЄС від 25 жовтня 2012 року про енергоефективність, внесення змін до директив 2009/125/ЄС і 2010/30/ЄС та про скасування директив 2004/8/ЄС і 2006/32/ЄС;
- врегулювання процедури обрання (призначення) суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад;
- досвіду функціонування органів державного енергетичного нагляду в державах-членах ЄС;
- функціонування систем та гарантій походження енергетичних ресурсів у державах-членах ЄС;
- особливостей законодавчого забезпечення та функціонування ядерного регулятора в державах-членах ЄС, Великій Британії та США;
- регулювання краудфандингу в Європейському Союзі та державах-членах Європейського Союзу;
- оцінки положень Закону України «Про електронну комерцію» на відповідність законодавству Європейського Союзу в означеній сфері;
- протидії булінгу та мобінгу;
- мови освіти (освітнього процесу) у державах Бельгія, Ізраїль, Канада, Латвія, Швейцарія;

- використання мов національних меншин у сфері освіти в Румунії, Польщі, Вірменії, Словаччині, Фінляндії, Латвії, Литві, Естонії;
- зарубіжного досвіду функціонування інституту парламентської служби (на прикладі Японії);
- зарубіжного досвіду розвитку водневої енергетики та перспектив запровадження в Україні;
- зарубіжного досвіду функціонування інституту парламентської служби та помічників парламентарів;
- проекту Рекомендацій до Щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради з прав людини за 2022 рік;
- виконання кримінальних покарань і пробації;
- діяльності органів судової експертизи;
- регулювання обігу харчових (дієтичних) добавок у законодавстві Європейського Союзу, європейських держав та США;
- відповідності законодавства України законодавству Європейського Союзу в частині програми «Єдиний цифровий ринок» та інших програм цифрового співробітництва;
- системи адміністрування місцевих податків у практиці зарубіжних держав;
- застосування реєстраторів розрахункових операцій у практиці зарубіжних держав;
- правового регулювання паркування транспортних засобів, у тому числі оплати за паркування, тимчасового затримання транспортних засобів шляхом блокування та примусової евакуації;
- функціонування процедури досудового врегулювання спору;
- встановлення критеріїв віку, наявності високих моральних якостей та досвіду правозахисної діяльності для кандидата на посаду Уповноваженого з прав людини у Великій Британії, Франції, Німеччині, Польщі, Латвії, Литві, Естонії;
- заходів забезпечення програм соціальної підтримки військовослужбовців після завершення служби в США, Ізраїлі, Великій Британії, Південній Кореї та Японії;
- відповідності положень законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення розгортання високошвидкісних мереж електронних комунікацій при відбудові населених пунктів та адаптації законодавства до вимог Директиви ЄС 2014/61» законодавству ЄС;

- особливостей регулювання обігу дієтичних добавок, у складі яких можуть міститися активні фармацевтичні інгредієнти, у законодавстві Європейського Союзу та держав-членів ЄС;
- правового регулювання професійного самоврядування у сфері охорони здоров'я в державах Канада, Латвія, Польща, США;
- моделей соціального діалогу й особливостей законодавчого регулювання встановлення репрезентативності профспілок у законодавстві держав-членів Європейського Союзу;
- підстав призначення апеляційним судом нового розгляду в суді першої інстанції;
- особливостей створення та діяльності незалежних фіскальних інституцій (парламентських бюджетних офісів) при парламентах у розвинутих державах світу;
- обігу медичних виробів в Європейському Союзі та державах-членах ЄС;
- відповідності положень проектів законів «Про внесення змін до деяких законів України щодо суспільно важливих послуг з перевезення пасажирів автомобільним та міським електричним транспортом» (реєстр. № 4583 від 13.01.2021) та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи перевезень пасажирів автомобільним та міським електричним транспортом відповідно до стандартів Європейського Союзу» (реєстр. № 5149 від 25.02.2021) Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 1370/2007 від 23 жовтня 2007 року про громадські пасажирські перевезення залізничним та автомобільним транспортом і скасування регламентів Ради (ЄЕС) 1191/69 та 1107/70;
- відставки як особливого виду припинення повноважень парламентського службовця;
- регулювання обліку та легалізації трофейної зброї та бойових припасів;
- актів міжнародного права та законодавчого регулювання в зарубіжних державах питань кліматичної політики;
- державного екологічного контролю;
- правил поведінки членів парламенту (депутатської етики);
- історичного досвіду правового регулювання державної освітньої політики на деокупованих територіях у зарубіжних країнах;
- систем оплати праці публічних (державних) службовців у державах-членах Європейського Союзу;
- особливостей правового регулювання формування екологічної свідомості та екологічної компетенції громадян шляхом впровадження екологічного компоненту як складової освітнього процесу в державах-членах ЄС;

- добровільного медичного страхування (у частині витрат, пов'язаних із забезпеченням лікарськими засобами) в Європейському Союзі, державах-членах ЄС та США;
- локальної демократії в аспектах: існуючих форм локальної демократії та механізмів їх правового регулювання; обов'язковості ухвалення статутів територіальних громад у контексті законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» (реєстр. № 7283 від 13.04.2022);
- особливостей правового регулювання вирощування та переробки конопель для промислових цілей, обсягу ринку такої продукції і похідних від неї продуктів переробки;
- зарубіжного досвіду освіти дорослих (на прикладі європейських країн);
- використання технологій штучного інтелекту (стан та перспективи розвитку законодавства ЄС та інших держав світу);
- функціонування інституту позбавлення державних нагород, особливостей його застосування та підстав позбавлення державних нагород у контексті законопроектів про внесення змін до Закону України «Про державні нагороди» (реєстр. № 8407, 8407-1, 8407-2, 8407-3, 9167);
- механізмів виконання рішень конституційного суду про визнання такими, що не відповідають конституції (є неконституційними), законів, їх окремих положень чи інших нормативно-правових актів;
- механізмів здійснення контролю парламентом за діяльністю уряду, зокрема шляхом інтерпеляції;
- гарантій стабільності кар'єри для парламентських службовців;
- розподілу повноважень між рівнями місцевого самоврядування з урахуванням положень Європейської хартії місцевого самоврядування;
- збору біометричних даних осіб та відображення їх у паспортних документах в Європейському Союзі та державах-членах ЄС;
- механізмів розвитку гірських та високогірних територій шляхом застосування існуючих та запровадження нових інструментів місцевого та регіонального розвитку;
- проведення парламентом консультацій з асоціаціями органів місцевого самоврядування стосовно законопроектів та проектів інших актів з питань місцевого і регіонального розвитку;
- розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади із врахуванням положень Європейської хартії місцевого самоврядування;

- правової регламентації можливостей участі військовослужбовців у виборчих процесах;
- врегулювання плати за надання адміністративних послуг та встановлення розміру адміністративного збору згідно із законодавством країн Європи та Європейського Союзу;
- здійснення дореєстраційної експертизи під час процедури реєстрації законопроектів у парламентах зарубіжних держав;
- ролі та функцій парламентських органів у переговорному процесі стосовно вступу держави до Європейського Союзу;
- наявності класних чинів / рангів / звань або інших знаків розрізнення прокурорів та доплат за них;
- транскордонного співробітництва;
- ролі національного парламенту, його органів або органів, створених із включенням до їх складу членів парламенту, під час переговорного процесу щодо вступу держави до Європейського Союзу;
- зарубіжного досвіду здійснення контролю за діяльністю уряду парламентськими комітетами (комісіями) з урахуванням законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку призначення та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України № 3195 від 10.03.2020;
- здійснення контрольних повноважень членами законодавчих органів зарубіжних держав;
- інтеграції до Організації Північноатлантичного договору (НАТО) Фінляндії, Північної Македонії, Чорногорії, Хорватії, Албанії, Литви, Латвії, Естонії, а також співробітництва Ізраїлю з НАТО;
- інституційного створення кібервійськ (кіберсил) у країнах НАТО;
- правового регулювання відповідальності за надання міграційним органам недостовірних відомостей з метою отримання документів, які посвідчують особу або підтверджують її спеціальний статус;
- міжнародного досвіду правового регулювання підстав кримінальної відповідальності за екоцид;
- врегулювання питання призначення опікуна дитині за законодавством держав-членів ЄС;
- регулювання використання металошукачів для пошуку археологічних предметів у державах-членах ЄС;
- особливостей встановлення критеріїв цінності об'єктів культурної спадщини в законодавстві Європейського Союзу та держав-членів ЄС;

- особливостей законодавчого регулювання в державах-членах Європейського Союзу права власності на об'єкти археологічної спадщини та обігу рухомих культурних цінностей, що походять з об'єктів археологічної спадщини;
- формування державної політики у сфері соціального захисту ветеранів та членів їхніх сімей з урахуванням досвіду законодавчого регулювання соціальної підтримки ветеранів у США, Державі Ізраїль, Великій Британії, Канаді та Республіці Хорватія;
- законодавчих механізмів збільшення надходжень до державного та місцевих бюджетів;
- правового регулювання обов'язкового вивчення англійської мови у закладах дошкільної освіти в державах-членах Європейського Союзу, Організації економічного співробітництва та розвитку;
- відповідності проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного управління лісами на основі ведення лісового господарства на принципах наближеного до природи лісівництва, адаптованого до кліматичних змін, збереження біорізноманіття в лісах» (реєстр. № 9516 від 20.07.2023) актам права ЄС та зобов'язанням України у сфері євроінтеграції;
- результативності нормативно-правових принципів та механізмів підвищення коефіцієнту фертильності як одного із базових демографічних показників в окремих державах;
- особливостей застосування допоміжних репродуктивних технологій у зарубіжних державах;
- проведення оцінки впливу на довкілля окремих проектів у лісовій галузі в державах-членах ЄС;
- особливостей правового регулювання використання окремих видів електричних транспортних засобів у деяких державах Європи та світу;
- нормативно-правового регулювання планування та організації аптечної інфраструктури фармацевтичного ринку в державах Європейського регіону;
- правового регулювання у деяких європейських країнах відповідальності за перевищення швидкості руху, допустимого рівня шуму, а також користування електричними засобами переміщення на дорогах;
- регулювання сурогатного материнства в Україні та зарубіжних державах;
- забезпечення кібербезпеки в Європейському Союзі, державах-членах ЄС, інших державах;

- системи і функцій державних органів та інших інституцій у сфері штучного інтелекту на прикладі окремих зарубіжних держав;
- діяльності державних та місцевих фондів, які фінансують заходи зі збереження природи;
- оцінки положень законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих положень законодавства у сфері електронних комунікацій» (реєстр. № 9463 від 06.07.2023) на відповідність законодавству ЄС;
- європейського досвіду правового регулювання окремих обмежень продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин для куріння;
- правового регулювання діяльності з організації та проведення азартних ігор казино в мережі Інтернет (онлайн казино) у практиці зарубіжних країн;
- правового регулювання лобіювання: міжнародні, у тому числі європейські, стандарти; європейські практики; концепція моделі для України;
- правового регулювання лотерейної діяльності в державах-членах ЄС;
- регуляції процедур міждержавного обміну інформацією та оподаткування доходів, отриманих із використанням цифрових платформ;
- світової практики проведення виборів під час воєнного стану та інших безпекових викликів;
- застосування Кодексу електронних комунікацій ЄС та його впливу на законодавче забезпечення ринків електронних комунікаційних послуг у державах-членах ЄС;
- застосування дисциплінарних стягнень на військовослужбовців в Організації Північноатлантичного договору (НАТО);
- працевлаштування іноземних громадян у європейських державах;
- збереження та відтворення лісів у державах-членах Європейського Союзу;
- регуляції питань визначення товару як національного;
- визначення стратегічних та пріоритетних галузей, напрямів, секторів економіки;
- правового статусу формувань із функціями Національної гвардії в окремих країнах-членах НАТО.

1.1.2. Парламентські дослідження (27) щодо:

- актуальних проблем державної політики, пов'язаних із кодифікацією та рекодифікацією (оновленням) законодавства України;
- аналізу законів України, ухвалених Верховною Радою України з 24 лютого 2022 р., які містять норми, що підлягають скасуванню або припиняють свою регулятивну дію після скасування правового режиму воєнного стану;
- необхідності ухвалення нормативних актів парламентом у визначені законом строки;
- напрямів удосконалення правового регулювання волонтерської діяльності та підстав відповідальності за незаконне використання гуманітарної допомоги;
- визначення ефективності реалізації нормативно-правових актів (Стан реалізації відповідними суб'єктами доручень, передбачених нормами законів, ухвалених у 2021 році; Стан реалізації відповідними суб'єктами доручень, передбачених нормами законів, ухвалених у 2022 році);
- стану правового регулювання здійснення розмінування території України іноземними компаніями та зарубіжного досвіду в цій сфері;
- нормативно-правових актів, пов'язаних із дією карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19);
- стану реалізації відповідними суб'єктами доручень, передбачених нормами законів, ухвалених у 2021–2022 роках (Аналітична довідка за результатами моніторингу);
- головних аспектів діяльності українського парламенту (законотворчого процесу, наглядової функції, етичних стандартів, вимог до представництва у парламентських органах, відкритості та прозорості);
- порядку здійснення аналізу відповідності законопроектів зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (*acquis* ЄС) (Методичні рекомендації);
- парламентських бібліотек у зарубіжних країнах: правових засад діяльності та основних функцій;
- виконання Комунікаційної стратегії Верховної Ради України на 2017–2021 роки;
- комунікацій парламентів Держави Ізраїль та Федеративної Республіки Німеччина;

- історії українських нагород (IX – початок XX століття);
- правового регулювання у сфері виноградарства та виноробства;
- проблем законодавчого забезпечення здійснення парламентського контролю комітетами Верховної Ради України;
- стану та перспектив законодавчого забезпечення обігу донорських репродуктивних клітин (гамет) та ембріонів людини в Україні;
- проекту Закону України «Про Державну службу спеціального будівництва»;
- правового регулювання лобіювання в Україні й за кордоном;
- збалансованості правового регулювання стосовно права на безоплатну приватизацію земельної ділянки учасниками бойових дій, які брали участь у бойових діях у зв'язку з агресією РФ проти України, як додаткової гарантії їх соціального захисту;
- удосконалення порядку оцінювання впливу законопроекту на показники бюджетів;
- порядку підготовки фінансово-економічного обґрунтування законопроекту;
- адаптації положень законодавства України до положень права ЄС у частині встановлення ставок акцизного податку на тютюнові вироби;
- інституційно-правових моделей організації роботи та ролі національного парламенту, його органів або органів, створених із включенням до їх складу членів парламенту, зокрема здійснення парламентського контролю, під час переговорного процесу щодо вступу держави до Європейського Союзу;
- особливостей правового регулювання функціонування парламентських бюджетних офісів у зарубіжних державах та перспективи функціонування в Україні;
- законодавчого регулювання діяльності Рахункової палати у сфері зовнішнього фінансового контролю в Україні;
- правового регулювання в державах-членах Європейського Союзу у сфері управління відходами упаковки.

1.1.3. Оглядів досьє (17) щодо:

- інструментів суспільної підтримки ветеранів – учасників бойових дій у післявоєнний період;
- вітчизняного та зарубіжного досвіду визначення правового режиму майна загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР;
- сприяння мирному співіснуванню та інклюзивним суспільствам (боротьби з «нетерпимістю»);
- забезпечення в Україні гендерної рівності у сферах водної безпеки та стійкості до зміни клімату;
- парламентської солідарності із членами парламентів, які перебувають у небезпеці;
- організації діяльності авіації у сфері безпеки й оборони за стандартами НАТО;
- регулювання порядку надання позик під відсотки в законодавстві держав-членів ЄС;
- новітніх напрямів законодавчого регулювання захисту персональних даних у державах-членах Європейського Союзу;
- аналізу стану нормативно-правового регулювання питань запобігання іноземному впливу в Україні;
- аналізу законодавчих актів, прийнятих за час роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання, спрямованих на імплементацію та/чи наближення до стандартів НАТО;
- законодавчого регулювання контрольних повноважень народних депутатів України;
- укріплення рівності і захисту прав національних меншин в Україні відповідно до європейських стандартів;
- законодавчого забезпечення реалізації плану відновлення України: стан і перспективи;
- реагування європейських інституцій на незаконне ув'язнення Російською Федерацією громадян України за політичними мотивами;
- стану законодавства України про ветеранів;
- законодавчого забезпечення надання позик та кредитів;
- правових засад надання громадянства за інвестиції.

1.1.4. Інформаційні довідки (б1) щодо:

- зарубіжного досвіду правового регулювання експропріації на користь держави нерухомого майна, що перебувало у власності профспілкових організацій (загальносоюзних громадських об'єднань (організацій)) колишнього Союзу РСР;
- правового регулювання доступу іноземних компаній до здійснення заходів із розмінування в Україні;
- актуалізації стану реалізації рекомендацій стосовно внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України;
- ратифікованих Верховною Радою України міжнародних угод, укладених Україною з Республікою Білорусь, Російською Федерацією, а також у рамках СНД;
- особливостей державної реєстрації актів цивільного стану, що відбулися на тимчасово окупованій Російською Федерацією території України та за межами України;
- соціального захисту та надання окремих статусів Захисникам / Захисницям України, членам їхніх сімей;
- окремих положень частини другої статті 314 Кримінального процесуального кодексу України;
- рівня пенсійного забезпечення пенсіонерів та осіб з інвалідністю в Україні та в країнах Європейського Союзу;
- політичної відповідальності народних депутатів України від політичних партій, діяльність яких зупинена (призупинена), на основі аналізу законопроекту (реєстр. № 7424 від 01.06.2022);
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України та інших законів щодо встановлення кримінальної відповідальності за порушення законодавства про санкції» (реєстр. № 8384 від 25.01.2023);
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства України щодо забезпечення рівності процесуальних прав усіх учасників судового процесу перед законом і судом» (реєстр. № 9197 від 10.04.2023);
- міжнародного досвіду вимірювання освітніх втрат і освітніх розривів у системі загальної середньої освіти та механізмів їх подолання;
- досвіду держав-членів ЄС у формуванні екологічної свідомості та екологічної компетенції громадян шляхом впровадження екологічної компоненти як складової освітнього процесу;

- порівняння розмірів плати за надання адміністративних послуг, які пропонується встановити проектом Закону «Про адміністративний збір» (реєстр. № 4380 від 16.11.2020), із розмірами плати за вказані послуги, визначені чинним законодавством;
- створення агенцій регіонального розвитку в розрізі регіонів України й основних напрямів їх діяльності та співпраці з органами місцевого самоврядування;
- проекту Закону України «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших законодавчих актів України щодо безпеки експлуатації транспортних засобів» (реєстр. № 9210 від 17.04.2023);
- функціонування автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги в механізмі верифікації інформації про використання гуманітарної допомоги;
- можливості переведення за рішенням суб'єкта призначення посадових осіб у митних органах без їхньої згоди;
- модернізації системи професійної освіти та навчання у контексті реалізації Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо функціонування національної системи кваліфікацій»;
- адаптації трудового законодавства України до законодавства Європейського Союзу;
- адаптації законодавства України до права ЄС у сфері клімату;
- оцінки збитків, заподіяних навколишньому природному середовищу України внаслідок пошкодження або знищення, у тому числі внаслідок збройної агресії РФ, об'єктів Смарагдової мережі, видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, та приведення правового регулювання в цій сфері у відповідність до права ЄС;
- правового статусу Державної служби зайнятості;
- організаційної структури, джерел фінансування, моделей взаємодії аграрної науки та держави в європейських країнах і практики використання з науковою метою земель сільськогосподарського призначення;
- порівняння розмірів плати за надання адміністративних послуг, які пропонується встановити проектом Закону «Про адміністративний збір» (реєстр. № 4380 від 16.11.2020), із розмірами плати за вказані послуги, визначеними чинним законодавством (розширена за зверненням Комітету);
- унормування питання прийняття спадщини, спадкодавець якої перебуває за кордоном, на основі аналізу законопроекту № 10134 від 09.10.2023;

- врегулювання деяких питань порядку оформлення спадкових прав на основі аналізу законопроекту № 10138 від 10.10.2023;
- практики законодавчого врегулювання питань встановлення працівникам (службовцям) органів місцевого самоврядування, які здійснюють реалізацію та адміністрування проектів (програм) міжнародної технічної допомоги, доплат до основної заробітної плати за рахунок коштів, передбачених на фінансування таких проектів (програм);
- структури Секретаріату Європейського Парламенту та структур секретаріатів парламентів інших держав-членів Європейського Союзу;
- порядку підготовки та проведення Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), конкурсного відбору юридичних осіб або фізичних осіб-підприємців, які можуть здійснювати управління активами, одержаними злочинним шляхом;
- поточного стану взаємодії Верховної Ради України та Європейського центру парламентських досліджень і документації;
- окремих питань е-декларування доходів службових осіб з урахуванням досвіду зарубіжних країн;
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів малолітнім і неповнолітнім, та вдосконалення інших положень статті 301» (реєстр. № 9623-1 від 31.08.2023);
- правового регулювання підстав кримінальної відповідальності за екоцид;
- проекту Закону України «Про внесення змін до частини першої статті 101 Кримінально-виконавчого кодексу України щодо визначення умов переведення засуджених до позбавлення волі з урахуванням їх залучення до суспільно корисної праці» (реєстр. № 9476 від 10.07.2023);
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо уточнення кваліфікуючих ознак, пов'язаних із воєнним або надзвичайним станом, деяких кримінальних правопорушень проти власності» (реєстр. № 9508 від 18.07.2023);
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо встановлення відповідальності за незаконний обіг в Україні лікарських засобів» (реєстр. № 9500 від 17.07.2023);
- стану забезпечення прав громадян у сфері соціального захисту;
- досвіду організації та функціонування ветеранської патронатної служби в зарубіжних державах;

- порядку здійснення обов'язкового державного страхування життя і здоров'я суддів;
- врегулювання порядку здійснення публічних закупівель у зв'язку з припиненням Фонду соціального страхування України;
- питань адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері соціального страхування;
- законодавчого забезпечення функціонування накопичувальних пенсійних фондів та особливостей реформування пенсійної системи в Державі Ізраїль;
- основних показників стану легкої промисловості України та тенденцій її розвитку;
- проекту Закону України «Про внесення змін до статті 64 Бюджетного кодексу України щодо зарахування ПДФО з доходів у вигляді заробітної плати військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань до місцевих бюджетів за місцезнаходженням пункту постійної дислокації» (реєстр. № 10065 від 18.09.2023);
- виконання Висновку Європейської Комісії щодо заявки України на членство в ЄС від 17 червня 2022 року;
- проведення оцінки впливу на довкілля окремих проектів у лісовій галузі в Україні та державах-членах ЄС;
- удосконалення правового регулювання сімейних відносин у контексті положень проекту Закону України «Про внесення змін до Сімейного кодексу України та інших законів України»;
- питань, пов'язаних з організацією спроможної мережі закладів охорони здоров'я;
- припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Білорусі про трудову діяльність та соціальний захист громадян України та Республіки Білорусь;
- діяльності фондів, які фінансують заходи зі збереження природи;
- проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національну гвардію України» щодо вдосконалення правових засад застосування заходів примусу військовослужбовцями Національної гвардії України» (реєстр. № 10311 від 01.12.2023);
- правового регулювання в державах-членах Європейського Союзу у сфері управління відходами упаковки;
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо визначення терміну «працівник правоохоронного органу» під час кваліфікації злочинів» (реєстр. № 10347 від 18.12.2023);

- відповідальності за правопорушення у сфері охорони археологічної спадщини та інших культурних цінностей;
- проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо осіб, які підозрюються, обвинувачуються у вчиненні кримінального правопорушення» (реєстр. № 10356 від 18.12.2023);
- порядку перерахунку пенсій особам, звільненим із військової служби;
- нарахування та сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на територіях, для яких не визначена дата припинення можливості бойових дій;
- питання збереження археологічної спадщини та інших культурних цінностей на основі аналізу проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо збереження археологічної спадщини та інших культурних цінностей»;
- вдосконалення правового регулювання запобігання незаконним розкопкам та нелегальному обігу археологічних предметів у контексті положень проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо збереження археологічної спадщини та інших культурних цінностей»;
- функціонування публічних електронних реєстрів.

Підготовлено **255 інформаційних довідок щодо аналізу 150 законопроектів**, зареєстрованих у Верховній Раді України, у тому числі тих, що підготовлені до другого читання:

4254, 4366, 5079, 5125, 5325, 5399, 5742, 5762, 5865, 6085, 6086, 6109, 6219, 6220, 6319, 6393-д, 6490-д, 6504, 6516, 6529, 7011, 7029, 7039, 7253, 7283, 7369, 7399, 7466, 7468, 7539, 7587, 7606, 7632, 7677, 7715, 8030, 8079, 8092, 8095, 8131, 8137, 8139-д, 8166-д, 8170, 8176, 8222, 8228-1, 8263, 8274, 8286, 8287, 8294, 8297, 8298, 8299, 8300, 8310, 8356, 8360, 8361, 8361-д, 8362, 8365, 8378, 8398, 8399, 8400, 8401, 8427, 8433, 9014-1, 9015, 9019, 9030, 9046, 9051, 9052, 9053, 9054, 9061, 9062, 9105, 9107, 9107-1, 9113, 9165, 9177, 9184, 9190, 9199, 9230, 9233, 9266, 9269, 9269-д, 9273, 9275, 9276, 9279, 9307, 9310, 9315, 9332, 9346, 9346-1, 9387, 9402, 9422, 9437, 9450, 9456, 9467, 9468, 9509, 9518, 9548, 9554, 9559-д, 9585, 9591, 9600, 9601, 9610, 9626, 9656, 9656-д, 9662, 9667, 9667-1, 10000, 10016, 10016-д, 10023, 10037, 10038, 10088, 10088-1, 10109, 10160, 10161, 10168, 10169, 10177, 10215, 10288, 10307, 10309, 10310, 10341, 10342.

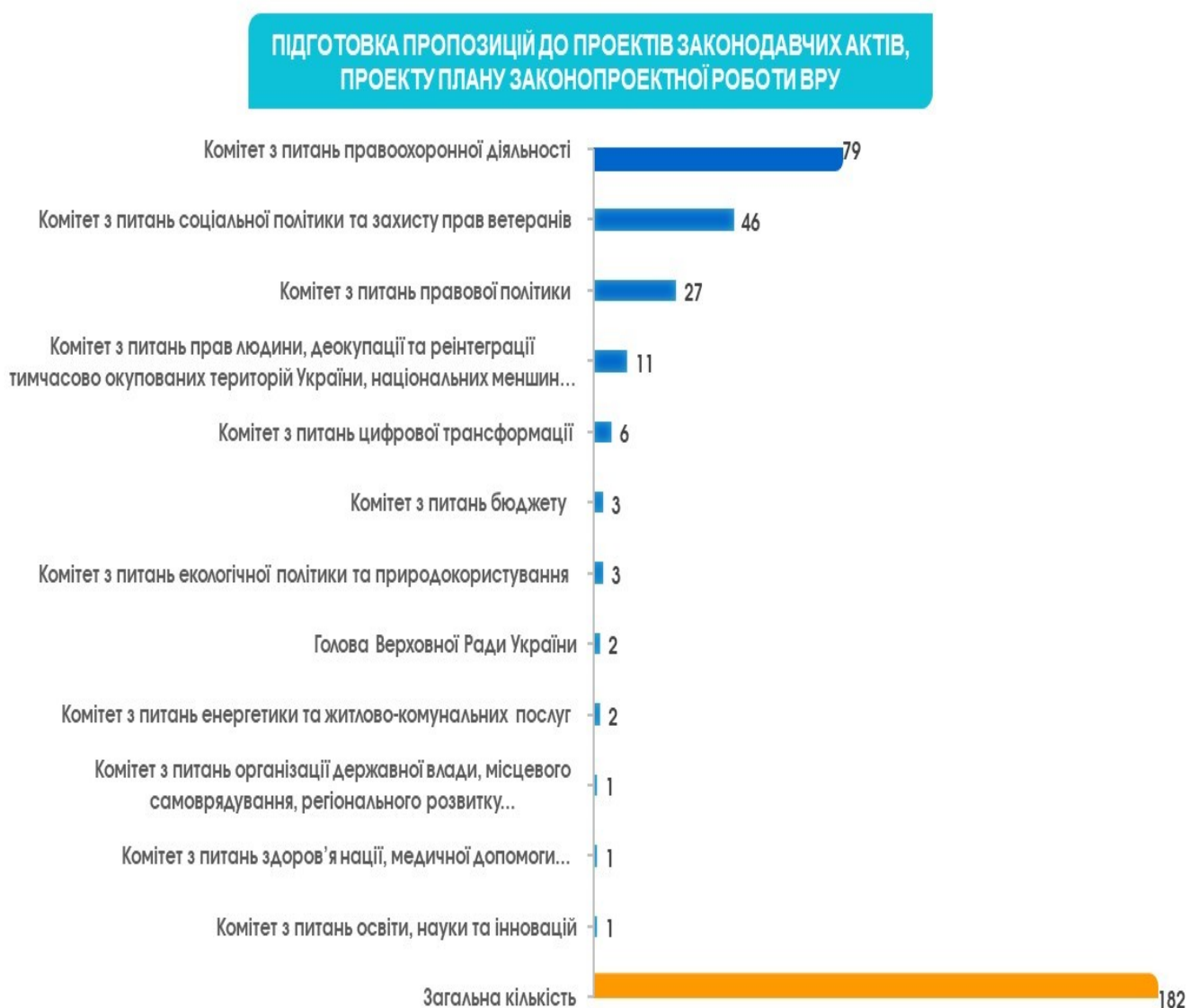
1.1.5. Пропозиції до проектів законодавчих актів (консультативна участь у розробленні законопроектів)

Дослідницькою службою в межах консультативної участі у розробленні проектів законів України

надано пропозиції до 181 проекту законодавчого акта за зверненнями Голови Верховної Ради України та комітетів Верховної Ради України:

- Голова Верховної Ради України **(1)**: № 10337;
- Комітет з питань правоохоронної діяльності **(79)**: № 8285, 8293, 8301, 8301-1, 8301-2, 8343, 8402, 9017, 9025, 9088, 9094, 9095, 9112, 9148, 9194, 9210, 9210-1, 9211, 9223, 9289, 9313, 9314, 9314-1, 9314-2, 9314-3, 9340, 9351, 9356, 9362, 9364, 9362-1, 9390, 9391, 9398, 9399, 9403, 9404, 9425, 9434, 9438, 9459, 9529, 9538, 9546, 9551, 9567, 9579, 9588, 9595, 9623, 9642, 9659, 9673, 9674, 10002, 10002-1, 10022, 10041, 10049, 10060, 10060-1, 10060-2, 10090, 10090-1, 10100, 10100-1, 10136, 10136-1, 10162, 10172, 10174, 10175, 10179, 10179-1, 10196, 10255, 10332, 10335, 10356;
- Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **(46)**: № 8313, 8331, 8332, 8421, 9004, 9008, 9009, 9009-1, 9009-2, 9009-3, 9018, 9047, 9051, 9111, 9200, 9200-1, 9212, 9214, 9226, 9271, 9349, 9389, 9417, 9417-1, 9420, 9423, 9431, 9472, 9569, 9570, 9571, 9574, 9583, 9680, 10016-5, 10017, 10068, 10137, 10164, 10164-1, 10256, 10270, 10286, 10331, 10355, 10357;
- Комітет з питань правової політики **(27)**: № 7424, 9065, 9065-1, 9156, 9156-1, 9197, 9218, 9225, 9235, 9248, 9287, 9288, 9306, 9306-1, 9321, 9323, 9343, 9372, 9439, 9462, 10176, 10208, 10244, 10264, 10272, 10301, 10305;
- Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин **(11)**: № 6177, 7490, 8151, 8368, 8379, 9236, 9279, 9280, 9290, 9653, 10132;
- Комітет з питань цифрової трансформації **(6)**: № 9593, 10068, 10265, 10273, 10340; проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронну комерцію» щодо забезпечення прав інтелектуальної власності у сфері електронної комерції»;
- Комітет з питань бюджету **(3)**: № 10044, 10044-1, 10044-2;
- Комітет з питань екологічної політики та природокористування **(3)**: № 10066, 10066-1, 10066-2;

- Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **(2)**: № 9381, проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії» щодо уточнення положень, пов'язаних із дією воєнного стану в Україні»;
 - Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування **(1)**: № 10161;
 - Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування **(1)**: № 6475-д;
 - Комітет з питань освіти, науки та інновацій **(1)**: № 9268;
- Підготовлено **пропозиції до проекту Плану законопроектної роботи Верховної Ради України** на 2024 рік на основі рекомендацій, викладених у Звіті Європейської Комісії щодо України в межах Пакета розширення ЄС.

1.1.6. Відповіді на запити / запити до Європейського центру парламентських досліджень і документації (ECPRD)

Відповіді на запити (25):

- ECPRD 5277 (UNITED KINGDOM). Library and research services, performance and resourcing;
- ECPRD 5290 (EUROPEAN PARLIAMENT). Termination / withdrawal and suspension of the mandate of members of non EU national parliaments;
- ECPRD 5307 (EUROPEAN PARLIAMENT). Right to petition – rules, procedures and practices;
- ECPRD 5315 (CYPRUS). The state funding provided for the purpose of elections;
- ECPRD 5316 (LATVIA). Physical tools to ensure order during a parliamentary sitting;
- ECPRD 5346 (ISRAEL). Parliamentary Research Services – interfaces and circles of influence – ECPRD LRA Seminar Questionnaire;
- ECPRD 5354 (UNITED KINGDOM). Tax on audio books (VAT or sales tax);
- ECPRD 5377 (JORDAN). Anti-corruption committee;
- ECPRD 5410 (GEORGIA). Certification / accreditation of the experts / specialists on the regulatory impact assessment;
- ECPRD 5419 (GEORGIA). Adoption of the stepchild;
- ECPRD 5427 (PORTUGAL). Material limits on constitutional amendments;
- ECPRD 5472 (ISRAEL). Electronic communication interceptions;
- ECPRD 5496 (ISRAEL). Obligation to hold a lawyer's license to practice law;
- ECPRD 5521 (GEORGIA). House arrest as a restraint measure;
- ECPRD 5562 (SLOVAKIA). Volunteering;
- ECPRD 5600 (GEORGIA). Early access right to retirement savings;
- ECPRD 5603 (POLAND). Specific regulations relating to the parental authority / parental responsibility;
- ECPRD 5621 (NETHERLANDS). Public hearings with candidate ministers and secretaries of state before they are appointed;

- ECPRD 5627 (NETHERLANDS). Rules and practices relating to the start of the parliamentary year or the presentation of the state budget;
- ECPRD 5640 (GEORGIA). Green budgeting and climate-sensitive public finance management;
- ECPRD 5647 (SLOVENIA). Electronic voting;
- ECPRD 5654 (SLOVAKIA). General information on internship;
- ECPRD 5656 (LUXEMBOURG). Role and involvement of observers in Parliamentary Committee meetings;
- ECPRD 5659 (GEORGIA). Persons with mental and/or intellectual disabilities in criminal proceedings;
- ECPRD 5673 (SWEDEN). Real-time facial recognition surveillance in public transportation.

Запити (3):

- ECPRD 5461 (UKRAINE). Additional guarantees of career stability for parliamentary employees;
- ECPRD 5617 (UKRAINE). Preschool education;
- ECPRD 5632 (UKRAINE). Collaboration activities.

1.2. Проактивна діяльність (19)

Проактивна діяльність Дослідницької служби пов'язана з підготовкою концепцій розвитку законодавства та здійсненням наукових досліджень законодавчого регулювання суспільних відносин. За ініціативою Дослідницької служби та з урахуванням пропозицій парламентських комітетів

розроблено:

- Концепцію законодавчого забезпечення національної культурної політики України (щодо окремих сфер національної культури);
- Концепцію розвитку законодавчого регулювання правового статусу комітетів Верховної Ради України;
- Концепцію розвитку законодавчого регулювання правового статусу народного депутата України;
- Концепцію реформування законодавства України про адміністративну відповідальність;

- Концепцію розвитку законодавства щодо мінімізації корупційних ризиків під час відновлення України та розбудови системи комплаєнсу;
- Концепцію розвитку законодавчого регулювання фінансових механізмів державної підтримки експортної діяльності;
- Концепцію реформування системи судів із метою покращення доступу до правосуддя;
- Концепцію законодавчого забезпечення представництва сторін соціального діалогу;
- Концепцію законодавчого забезпечення розвитку мережі індустріальних і науково-технологічних парків (у контексті післявоєнного відновлення);
- Концепцію розвитку законодавства з питань стимулювання виробництва та експорту сільськогосподарської продукції із високим ступенем переробки;
- Концепцію законодавчого забезпечення репродуктивного здоров'я;

підготовлено:

- Путівник змін у безпековому та правоохоронному законодавстві України: виклики воєнного стану;
- Путівник з адаптації законодавства України до права ЄС: теоретичні та практичні аспекти;
- Путівник по aquis ЄС: реферативний огляд новоприйнятих актів за листопад 2023 року;
- Путівник по aquis ЄС: реферативний огляд новоприйнятих актів за жовтень 2023 року;
- Путівник по aquis ЄС: реферативний огляд новоприйнятих актів за вересень 2023 року;
- Путівник по aquis ЄС: реферативний огляд новоприйнятих актів за серпень 2023 року;
- Путівник по aquis ЄС: реферативний огляд новоприйнятих актів за липень 2023 року;
- Путівник по aquis ЄС: реферативний огляд новоприйнятих актів за квітень – червень 2023 року.

Здійснюється регулярна розсилка комітетам Верховної Ради України проактивних матеріалів, підготовлених згідно з пп. 1, 2 п. 10 Положення.

Електронна база даних аналітичних та інформаційних матеріалів розміщена у відкритому доступі на [вебсайті Дослідницької служби](#). Для зручності користування матеріали систематизовано за видами в тематичних рубриках:

- ✓ [правова політика](#);
- ✓ [публічна влада](#);
- ✓ [національна безпека й оборона](#);
- ✓ [правоохоронна та судовустрійна діяльність](#);
- ✓ [гуманітарна та соціальна політика](#);
- ✓ [економічна та фінансова політика](#);
- ✓ [галузева політика](#);
- ✓ [запити \(відповіді на запити\) ECPRD](#).

Також передбачено загальний пошук за ключовими словами. Із повним переліком опублікованих матеріалів можна ознайомитися в актуальному [Каталозі аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби](#).

<https://research.rada.gov.ua/documents/>

Здійснюється регулярна розсилка аналітичних та інформаційних матеріалів за побажанням народних депутатів України на їхню електронну пошту.

РОЗДІЛ 2

СПІВПРАЦЯ З КОМІТЕТАМИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

2.1. Участь у діяльності робочих груп, створених Верховною Радою України та її органами (91 засідання)

У рамках підгрупи «Парламентська реформа» робочої групи з державного управління Національної Ради з відновлення України від наслідків війни працівники Дослідницької служби взяли участь у:

- засіданні робочої групи з обговорення питань приведення Регламенту Верховної Ради України у відповідність до Конституції України (15.02.2023);
- розгляді напрацювань підгрупи з питань підвищення рівня інституційної спроможності системи забезпечення роботи Верховної Ради України потребам та викликам (18.12.2023), а також в обговоренні проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правил етичної поведінки народних депутатів України (Етичного кодексу)» (реєстр. № 8327 від 30.12.2022) (18.12.2023).

Працівники Дослідницької служби брали участь у діяльності створених комітетами Верховної Ради України робочих груп із підготовки й обговорення законопроектів (виступали з доповідями, готували матеріали, подавали пропозиції), зокрема:

Комітет з питань правоохоронної діяльності

- щодо функціонування системи військової юстиції (07.04.2023, 13.04.2023, 19.04.2023, 26.04.2023, 28.04.2023, 01.05.2023, 17.05.2023, 31.05.2023, 06.06.2023, 10.07.2023);
- щодо внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України з метою посилення ефективності та незалежності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (10.10.2023; 14.11.2023);

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

- щодо підготовки законопроекту про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон (реєстр. № 2365 від 31.10.2019) (17.01.2023; 20.01.2023; 08.02.2023; 13.02.2023; 14.02.2023);

- щодо внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з ініціати-ви роботодавця та деяких інших питань» (реєстр. № 7731 від 05.09.2022) (20.03.2023; 03.04.2023; 13.04.2023; 15.04.2023; 16.04.2023; 17.04.2023; 20.04.2023);
- щодо внесення змін до деяких законів України з метою забезпечення прав учасників війни на біологічне посттравматичне батьківство / мате-ринство (реєстр. № 8011 від 08.09.2022) (21.04.2023, 17.05.2023; 06.06.2023; 13.06.2023; 22.06.2023; 05.07.2023);
- щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впо-рядкування надання та використання відпусток, а також інших питань (реєстр. № 8313 від 27.12.2022) (31.05.2023; 06.06.2023; 13.06.2023; 22.06.2023; 06.07.2023);
- щодо внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо пра-вонаступництва у трудових відносинах (реєстр. № 8244 від 29.11.2022) (02.06.2023; 06.06.2023; 13.06.2023; 15.06.2023; 20.06.2023; 26.06.2023; 18.07.2023);
- щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регу-лювання праці домашніх працівників (реєстр. № 5695 від 23.06.2021) (22.08.2023; 28.08.2023; 29.08.2023; 04.09.2023; 07.09.2023; 12.09.2023; 13.09.2023; 14.09.2023; 15.09.2023; 20.09.2023);
- щодо внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення по-рядку ввезення, обліку та розподілу гуманітарної допомоги (реєстр. № 9111 від 16.03.2023) (01.08.2023; 16.08.2023);
- щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удо-сконалення правового регулювання правовідносин, пов'язаних з при-значенням, отриманням одноразової грошової допомоги та наданням пільг деяким категоріям осіб (реєстр. № 9226 від 20.04.2023) (02.08.2023; 08.08.2023; 11.08.2023; 17.08.2023; 30.08.2023; 19.09.2023);
- щодо внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення уп-равління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття та у сфері реалізації державної політики зайнято-сті населення (реєстр. № 8331 від 02.01.2023) (18.08.2023; 14.09.2023);
- щодо внесення змін до статті 19 Закону України «Про Державну прикор-донну службу України» щодо надання Пенсійному фонду України інфор-мації про перетин кордону (реєстр. № 9004 від 08.02.2023) (21.02.2023);
- щодо внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України щодо встановлення святкових неробочих днів (реєстр. № 9009-3 від 28.02.2023) (25.07.2023);

- з опрацювання проекту Закону України «Про основи соціальної підтримки дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 9042-1 від 08.03.2023) (16.08.2023; 18.08.2023; 22.08.2023; 28.08.2023; 29.08.2023; 04.09.2023; 20.09.2023; 25.09.2023; 27.09.2023; 28.09.2023; 11.10.2023; 05.12.2023; 07.12.2023; 11.12.2023);

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

- щодо підготовки до другого читання законопроекту «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (реєстр. № 7632 від 03.08.2022) (07.03.2023; 13.03.2023; 28.03.2023; 29.03.2023; 03.04.2023);

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

- з опрацювання законопроектів про упаковку та відходи упаковки (реєстр. № 10066 від 18.09.2023, № 10066-1 від 29.09.2023 та № 10066-2 від 04.10.2023) (17.11.2023; 24.11.2023; 04.12.2023; 14.12.2023).

Працівники Дослідницької служби підготували матеріали та виступили з доповіддю на засіданні **Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів корупції на державних підприємствах, в установах та організаціях Національної академії аграрних наук України** (20.06.2023).

УЧАСТЬ У ЗАСІДАННЯХ РОБОЧИХ ГРУП

2.2. Експертні обговорення (29)

Працівники Дослідницької служби організовували та брали участь у заходах з експертного обговорення актуальних питань законотворчої діяльності парламенту (готували матеріали, виступали з доповідями та презентаціями власних досліджень):

- громадське обговорення популяризації запровадження накопичувального пенсійного забезпечення (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Міністерство соціальної політики України) (10–11.01.2023);
- засідання круглого столу на тему: «Правовий моніторинг у постзаконодавчому контролі: від теорії до практики» (Дослідницька служба, Науково-дослідний інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України) (26.01.2023);
- експертне обговорення на тему: «Оцінка безпекового та правоохоронного законодавства України періоду воєнного стану» (Дослідницька служба) (27.01.2023);
- комітетські слухання «Інструменти суспільної підтримки ветеранів-учасників бойових дій» (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів) (08.02.2023);
- нарада з питань реформування трудового законодавства (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Міністерство економіки України) (28.02.2023);
- засідання за результатами аналізу практики застосування Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання дистанційної, надомної роботи та роботи із застосуванням гнучкого режиму робочого часу» від 4 лютого 2021 року (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів) (15.03.2023);
- експертне обговорення положень проекту Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 6504) (Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування) (23.03.2023);
- засідання круглого столу на тему: «Рівень пенсійного забезпечення в Україні та країнах ЄС» (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів) (21.04.2023);

- засідання круглого столу на тему: «Проблеми та перспективи розвитку медичної освіти в Україні: сучасні виклики» (Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, Комітет з питань освіти, науки та інновацій) (05.04.2023);
- засідання круглого столу на тему: «Стан функціонування автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги» (Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів) (31.05.2023);
- засідання круглого столу на тему: «Розвиток громадської участі в процесі формування владних рішень на рівні місцевого самоврядування», у рамках якого відбулося обговорення законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» (реєстр. № 7283) (Комітет з питань державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування) (12.06.2023);
- робоча нарада з обговорення проблемних положень проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо міжнародного співробітництва під час кримінального провадження» (реєстр. № 8038) (Комітет з питань правоохоронної діяльності) (15.06.2023);
- експертне обговорення на тему: «Підвищення інституційної спроможності парламентських комітетів як запорука оптимізації законодавчого процесу» (Дослідницька служба, Комітет з питань правової політики) (21.06.2023);
- експертне обговорення на тему: «Постзаконодавчий контроль як ефективний інструмент оцінювання законодавства» (Дослідницька служба, програма USAID «РАДА: наступне покоління») (29.06.2023);
- засідання круглого столу на тему: «Законодавче врегулювання питань встановлення плати за надання адміністративних послуг та впорядкування механізмів визначення розмірів адміністративних зборів» (Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування) (18.07.2023);
- засідання з обговорення питань законодавчого врегулювання плати за надання адміністративних послуг та встановлення розміру адміністративного збору у країнах Європи (Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування) (20.07.2023);
- захід з обміну думками на тему: «В Україні запрацював портал для викривачів корупції» («Юридична газета», Торгово-промислова палата, Всеукраїнська професійна ліга платників податків) (21.09.2023);

- робочі наради щодо запровадження відповідальності за надання міграційним органам недостовірної інформації (Комітет з питань правохоронної діяльності) (29.09.2023; 21.11.2023);
- експертне обговорення на тему: «Адаптація ветеранів війни до цивільного життя: проблеми і шляхи вирішення» (Дослідницька служба, Одеський обласний центр допомоги ветеранам (11.10.2023);
- презентація результатів дослідження щодо Індексу соціальної згуртованості та стійкості (reSCORE) за 2023 рік (Центр сталого миру та демократичного розвитку (SeeD)) (12.10.2023);
- експертне обговорення на тему: «Законодавча платформа правопорядку в повоєнній Україні» (Дослідницька служба) (16.10.2023);
- засідання з обговорення питань призначення опікунів / піклувальників дитини, приведення законодавства у цій сфері у відповідність до європейських стандартів (Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики) (17.10.2023);
- експертне обговорення на тему: «Правовий статус парламентарів: крізь призму національних традицій та кращих європейських практик» (Дослідницька служба) (17.11.2023);
- експертне обговорення онлайн-курсу для народних депутатів України на тему: «Доброчесні законотворці», який стартував з 24 листопада 2023 року на навчальній платформі НАЗК (Національне агентство з питань запобігання корупції, Дослідницька служба) (24.11.2023);
- публічна дискусія на тему: «Найкращі практики підготовки та обговорення зелених і білих книг: висновки для України» (Програма USAID «РАДА: наступне покоління») (01.12.2023);
- воркшоп TAIEX (Technical Assistance Information Exchange) щодо національної програми адаптації законодавства до *acquis* ЄС для України та Молдови (Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції України, Міністерство закордонних справ та європейської інтеграції Молдови) (04.12.2023);
- експертне обговорення на тему: «Захист репродуктивних прав та збереження репродуктивного здоров'я в умовах воєнного стану» (Зимова наукова школа медичного права в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка) (07-08.12.2023);
- експертне обговорення на тему: «Розвиток сфери електронних комунікацій» (Дослідницька служба) (21.12.2023).

РОЗДІЛ 3

ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ (ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ)

3.1. Професійне навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України та помічників-консультантів народних депутатів України

На виконання завдання Дослідницької служби з питань професійного навчання (підвищення кваліфікації)

розроблено, погоджено з Національним агентством із питань державної служби України та затверджено загальні короткострокові програми підвищення кваліфікації:

- Актуальні питання міжнародного гуманітарного права (шифр програми 3К/2023/003);
- Актуальні питання місцевого самоврядування в умовах децентралізації (шифр програми 3К/2023/005);
- Місцеве самоврядування в умовах воєнного стану (шифр програми 3К/2023/007);
- Місцеве самоврядування та децентралізація (шифр програми 3К/2023/006);
- Основи законодавчої лінгвістики (шифр програми 3К/2023/004);

розроблено, погоджено з Апаратом Верховної Ради України та затверджено спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації:

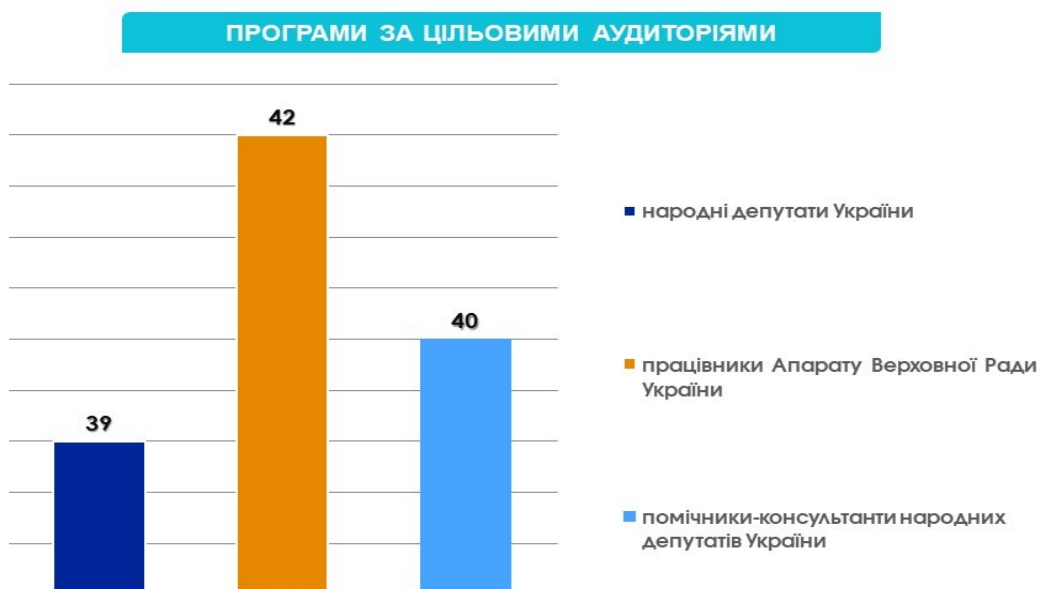
- Взаємодія парламенту та уряду у формуванні політики та законотворчості у сфері європейської інтеграції (шифр програми СК/2023/035);
- Діагностика, профілактика та корекція професійного вигорання працівників Апарату Верховної Ради України (шифр програми СК/2023/008);
- Ділова українська мова у професійній діяльності працівників Апарату Верховної Ради України (шифр програми СК/2023/002);
- Євроінтеграція в умовах війни: стан, проблеми, виклики (шифр програми СК/2023/039);
- Європейська інтеграція України (англійською мовою) (шифр програми СК/2023/041);

- Європейське парламентське право (шифр програми СК/2023/025);
- Закон України «Про адміністративну процедуру»: практичні аспекти для Верховної Ради України (шифр програми СК/2023/022);
- Законодавчий процес у Верховній Раді України (шифр програми СК/2023/018);
- Застосування норм міжнародного гуманітарного права щодо загиблих осіб (шифр програми СК/2023/044);
- Інститут депутатської недоторканості (імунітету) в Україні та країнах Європейського Союзу (шифр програми СК/2023/026);
- Ключові аспекти парламентської етики (шифр програми СК/2023/029);
- Комітети Верховної Ради України (шифр програми СК/2023/028);
- Комунікативні закони та публічний виступ (шифр програми СК/2023/013);
- Контрольна функція парламенту (шифр програми СК/2023/017);
- Критерії конституційності законопроектів (шифр програми СК/2023/033);
- Культура усного та писемного професійного мовлення (шифр програми СК/2023/024);
- Лобіювання – складова правотворчого процесу (шифр програми СК/2023/037);
- Міжнародне гуманітарне право: сфери застосування в контексті збройних конфліктів (шифр програми СК/2023/045);
- Моніторинг та оцінка реалізації законів як пост-законодавчий контроль (шифр програми СК/2023/038);
- Наближення законодавства України до права ЄС: практичні аспекти для Верховної Ради України (шифр програми СК/2023/012);
- Наближення законодавства України у сфері захисту викривачів до права ЄС: практичні аспекти для Верховної Ради України (шифр програми СК/2023/020);
- Навички самодопомоги у кризових ситуаціях (шифр програми СК/2023/019);
- Основи аналізу державної політики (шифр програми СК/2023/014);
- Особи, зниклі безвісти, та право на отримання відомостей про них у контексті міжнародного гуманітарного права (шифр програми СК/2023/042);
- Особи, позбавлені свободи у зв'язку зі збройним конфліктом міжнародного характеру (шифр програми СК/2023/043);
- Особливості проведення гендерно-правової експертизи законопроектів у Верховній Раді України (шифр програми СК/2023/001);
- Парламентська громадянська просвіта (шифр програми СК/2023/027);

- Практичні аспекти організації трудових відносин в Україні (шифр програми СК/2023/036);
- Принципи правотворчої діяльності (шифр програми СК/2023/046);
- Принципи, цінності та стандарти НАТО (шифр програми СК/2023/040);
- Професійний етикет працівників Апарату Верховної Ради України(шифр програми СК/2023/010);
- Процес формування політики та повний цикл пост-законодавчого контролю (шифр програми СК/2023/031);
- Розрахунок розміру збитків, завданих внаслідок збройної агресії (шифр програми СК/2023/032);
- Роль парламенту у досягненні цілей сталого розвитку до 2030 року (шифр програми СК/2023/023);
- Стратегічні комунікації та парламентська дипломатія (шифр програми СК/2023/021);
- Участь громадськості у правотворчості: досвід Європейського Союзу (шифр програми СК/2023/034);
- Участь громадськості в роботі парламенту та законотворчому процесі. Адвокація (шифр програми СК/2023/009);

розроблено та затверджено Дослідницькою службою спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації:

- Актуальні питання запобігання корупції в умовах воєнного стану (шифр програми 3К/2023/016);
- Діяльність народного депутата та його команди, виклики сьогодення (шифр програми 3К/2023/011);
- Стратегічні комунікації в окрузі (шифр програми СК/2023/030);
- Кризові комунікації в окрузі (шифр програми 3К/2023/015).

Підготовлено «Каталог програм підвищення кваліфікації для державних службовців категорії «А», «Б, і «В» Апарату Верховної Ради України, народних депутатів України, помічників-консультантів народних депутатів України, працівників патронатних служб на 2023 рік», який складається із 48 програм підвищення кваліфікації.

Організовано та проведено 41 освітній захід, у тому числі із залученням партнерів Дослідницької служби, для цільових груп за програмами підвищення кваліфікації:

- «Актуальні питання законотворчої діяльності Верховної Ради України» (16-26.01.2023; 20-23.11.2023) – спільно із Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та Волинським національним університетом імені Лесі Українки;
- «Актуальні питання запобігання корупції в умовах воєнного стану» (27.04.2023) – спільно з Державним закладом післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу»;
- «Актуальні питання міжнародного гуманітарного права» (27.02-02.03.2023; 04-07.12.2023) – спільно із Делегацією Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Україні;
- «Гендерно-правова експертиза законопроектів» (14-16.02.2023; 22-24.03.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Діагностика, профілактика та корекція професійного вигорання працівників Апарату Верховної Ради України» (16.03.2023) – спільно з Державним податковим університетом;
- «Діяльність народного депутата та його команди, виклики сьогодення» (23-25.01.2023; 12-14.12.2023);
- «Європейська інтеграція України» (англійською мовою) (12.10-26.12.2023);
- «Закон України «Про адміністративну процедуру»: практичні аспекти впровадження та вирішення колізій у Верховній Раді України» (відповідно до листа Голови Комітету Верховної ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування від 04.05.2023 р. № 04-23/08-2023/9497 – для 49 народних депутатів України, їхніх помічників-консультантів, державних службовців категорії «А», «Б» і «В» Апарату Верховної Ради України та представників патронатної служби) (20-21.06.2023) – спільно з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого;
- «Законодавчий процес у Верховній Раді України» (09-11.05.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;

- «Ключові аспекти парламентської етики» (13-14.09.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Комітети Верховної Ради України» (05-07.09.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Комунікативні закони і публічний виступ» (21.02.2023) – спільно з Державним податковим університетом;
- «Контрольна функція парламенту» (04-06.07.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Кризові комунікації в окрузі» (07-09.03.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Критерії конституційності законопроектів» (27.09.2023);
- «Культура усного та писемного професійного мовлення» (05.06.2023; 17.10.2023) – спільно із Київським національним університетом імені Тараса Шевченка;
- «Лобіювання – складова правотворчого процесу» (28.11.2023);
- «Наближення законодавства України до права ЄС: практичні аспекти для Верховної Ради України» (27-29.03.2023; 18-20.04.2023; 02-04.05.2023; 14-16.11.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Наближення законодавства України у сфері захисту викривачів до права ЄС: практичні аспекти для Верховної Ради України» (30.06.2023; 21.12.2023);
- «Навички самодопомоги у кризових ситуаціях» (18.05.2023) – спільно з Ізраїльською коаліцією травми в Україні;
- «Основи аналізу державної політики» (05-07.04.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Особи, зниклі безвісти, та право на отримання відомостей про них у контексті міжнародного гуманітарного права» (08.11.2023) – спільно із Делегацією Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Україні;
- «Практичні аспекти організації трудових відносин в Україні» (05.10.2023) – спільно із Національною службою посередництва і примирення;
- «Принципи, цінності та стандарти НАТО» (25.10.2023) – спільно з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка;
- «Професійний етикет працівників Апарату Верховної Ради України» (відповідно до протокольного доручення (від 02.03.2023) Керівника апарату Верховної Ради України – для 60 державних службовців категорії «А» та «Б» Апарату Верховної Ради України) (13.04.2023) – спільно з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка;

- «Розрахунок розміру збитків, завданих внаслідок збройної агресії» (20.09.2023) – спільно з Дніпропетровським науково-дослідним інститутом судових експертиз Міністерства юстиції України;
- «Роль парламенту у досягненні цілей сталого розвитку до 2030 р. (14.06.2023);
- «Стратегічні комунікації в окрузі» (10-12.10.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління»;
- «Стратегічні комунікації та парламентська дипломатія» (31.05.2023);
- Участь громадськості в роботі парламенту та законотворчому процесі. Адвокація» (08-10.02.2023) – спільно з Програмою USAID «Рада: наступне покоління».

Спільно з Європейським Парламентом проведено 3 вебінари для народних депутатів України:

- «Наближення національного законодавства до права ЄС: ключові уроки з нещодавнього досвіду приєднання» (25.04.2023);
- «Кращі практики законодавчих процесів» (25.05.2023);
- «Етичні питання та конфлікт інтересів, лобіювання» (29.09.2023).

Спільно з Дослідницькою службою Європейського Парламенту проведено 23 вебінари для працівників Апарату Верховної Ради України:

- «Knowledge sources on EU employment and social policy» (24.04.2023);
- «Legislative Train Schedule» (26.04.2023);
- «Basic 'tips and tricks' when searching online» (26.04.2023);
- «Knowledge sources on the Rule of Law and Human Rights» (28.04.2023);
- «Top seven EU legislative sources» (02.05.2023);
- «Knowledge sources on EU agriculture policy» (05.05.2023);
- «Legislative Train Schedule» (24.05.2023);
- «Knowledge sources on EU fisheries» (26.05.2023);
- «Knowledge sources on fundamental rights and non-discrimination» (02.06.2023);
- «Basic 'tips and tricks' when searching online» (08.06.2023);
- «Knowledge sources on the EU Artificial Intelligence policy» (09.06.2023);
- «Top seven EU legislative sources» (22.06.2023);
- «Knowledge sources on EU consumer protection policy» (23.06.2023);
- «Legislative Train Schedule» (28.06.2023);

- «Disinformation and foreign interference: what is going on and how to handle it» (29.06.2023);
- «Knowledge sources on EU policy on culture and education» (30.06.2023);
- «Knowledge sources on EU development policy» (07.07.2023);
- «Knowledge sources on EU Institutional and Constitutional affairs» (29.09.2023);
- «Knowledge sources on EU policy on the environment and climate change» (13.10.2023);
- «Knowledge sources on EU Common Security and Defense Policy» (27.10.2023);
- «Knowledge sources on EU International Trade Policy» (10.11.2023);
- «Knowledge sources on EU Energy policy» (01.12.2023);
- «Knowledge sources on EU policy on human rights and democracy support» (08.12.2023).

Створено та підтримуються **бази даних**: навчально-методичних та інформаційних матеріалів за 32 програмами підвищення кваліфікації, що були реалізовані протягом 2023 року; зовнішніх експертів, які залучаються до освітнього процесу (27 викладачів).

2066 осіб пройшли навчання за програмами підвищення кваліфікації та брали участь в освітніх заходах (вебінарах).

ПРОЙШЛИ НАВЧАННЯ ТА БРАЛИ УЧАСТЬ В ОСВІТНІХ ЗАХОДАХ

3.2. Підвищення кваліфікації працівників Дослідницької служби

Із метою підвищення професійного рівня працівники Дослідницької служби брали участь у навчальних заходах, організованих зарубіжними партнерами: *Європейським Парламентом* (3 вебінари); *Дослідницькою службою Європейського Парламенту* (23 вебінари).

Інші заходи:

- офлайн- й онлайн-вивчення англійської мови (на постійній основі);
- стратегічні сесії з Програмою USAID «Рада: наступне покоління» для обговорення продуктів Дослідницької служби (24.01.2023; 08-09.09.2023);
- онлайн-воркшоп «Наближення законодавства України до законодавства ЄС», проект «NatoIn4Capacity Building» (27.01.2023);
- тренінг для тренерів Програми USAID «Рада: наступне покоління» «Діяльність народного депутата та його команди» (06-09.02.2023);
- онлайн-навчання «Основи роботи в МРР» (22.02.2023);
- семінар ECPRD «Парламентські дослідницькі служби – взаємозв'язки та кола впливу» (м. Єрусалим, Кнесет, 22-23.03.2023);
- воркшоп Програми USAID «Рада: наступне покоління» «Аспекти цифровізації нормопроєктування» (05.04.2023);
- тренінг «Емоційний інтелект», Програма професійного розвитку Україна-НАТО на базі Українського Центру Медіації (14-21.05.2023);
- вебінар ECPRD-EPRS 2023 «Зміцнення демократії: дослідження для ефективного парламентського контролю» (Європейський Парламент, онлайн, 01-02.06.2023);
- воркшопи літньої школи INTER PARES (21.06.2023; 30.06.2023);
- онлайн-семінар «Картографування та об'єднання парламентських дослідницьких служб у світі» (Mapping and connecting parliamentary research services around the world) за участю представників дослідницьких служб світу (26.09.2023);
- тренінг ECPRD-EPRS «Сучасні інструменти та технології дослідження для дослідників адміністрацій парламентів у країнах Східного партнерства» (м. Телаві, Грузія, 25-29.10.2023);
- навчальна поїздка за програмою «Соціальний діалог. Досвід Німеччини» у рамках співробітництва Федерації роботодавців України з Das Bildungswerk (06-11.11.2023);
- навчальні візити до парламентів Австрії (19-21.04.2023), Чехії (24-26.04.2023), Норвегії (27-30.11.2023).

РОЗДІЛ 4

СПІВПРАЦЯ З МІЖНАРОДНИМИ ТА ВІТЧИЗНЯНИМИ ПАРТНЕРАМИ

Невід’ємною складовою діяльності Дослідницької служби є партнерство та співпраця, обмін досвідом із зарубіжними і вітчизняними установами та організаціями, центрами, бібліотеками, закладами вищої освіти тощо.

4.1. Міжнародне партнерство

Дослідницька служба співпрацює з **25** міжнародними й іноземними урядовими та неурядовими організаціями. Особливий акцент зроблено на активізації контактів із провідними міжнародними організаціями та їх представництвами в Україні.

Дослідницька служба співпрацює з:

- Представництвом ЄС в Україні;
- Дослідницькою Службою Європейського Парламенту;
- департаментами Секретаріату Європейського Парламенту;
- ECPRD;
- Бюджетним офісом Конгресу США;
- Програмою USAID «РАДА: наступне покоління»;
- Інститутом східноєвропейського права (Institut für Ostrecht, Німеччина);
- Вишеградською цифровою парламентською бібліотекою (Visegrad Digital Parliamentary Library);
- Делегацією Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Україні;
- дослідницькими службами іноземних парламентів: Австрії, Болгарії, Грузії, Ізраїлю, Ірландії, Італії, Литви, Молдови, Німеччини, Норвегії, Польщі, Румунії, Словаччини, Фінляндії, Чехії, Швеції.

Домовлено про співпрацю у форматі «level to level» для обміну інформацією щодо особливостей правового регулювання в кожній із держав, визначено контактних осіб у дослідницьких службах парламентів Болгарії, Німеччини, Ізраїлю, Ірландії, Норвегії, Фінляндії, Чехії та Швеції.

Результатом співпраці на міжнародному рівні стала реалізація низки спільних проектів щодо професійного навчання (підвищення кваліфікації) народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України та помічників-консультантів народних депутатів України, працівників Дослідницької служби:

- спільно з **Європейським Парламентом** проведено 3 вебінари;
- спільно з **Дослідницькою службою Європейського Парламенту** проведено 23 вебінари;
- спільно з **програмою USAID «РАДА: наступне покоління»** організовано та проведено 2 стратегічні сесії, 1 тренінг для тренерів, 1 воркшоп, 1 стажування інтернів, 14 освітніх заходів;
- спільно з **Делегацією Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Україні** підготовлено 1 загальну і 4 спеціальні короткострокові програми підвищення кваліфікації та проведено навчання за трьома програмами.

Співробітництво з **ECPRD** відбувається шляхом розміщення відповідей та запитів у системі ECPRD, участі у тренінгах, семінарах та вебінарах, організованих під егідою ECPRD.

За результатами ознайомчого візиту до Дослідницької служби **місії INTER PARES** на чолі з Керівником програми Дж. Мерфі та її зустрічі з колективом Дослідницької служби (04.05.2023) сторони визначили можливі напрями двосторонньої співпраці в рамках партнерства Верховної Ради України з національними парламентами держав-членів ЄС.

Програма USAID «РАДА: наступне покоління» забезпечувала фінансову й організаційну підтримку для здійснення закордонних візитів працівників Дослідницької служби, зокрема навчальних візитів до **парламентів Австрії** (19–21.04.2023), **Чехії** (24–26.04.2023); робочого візиту до **Парламенту Польщі** (02–08.08.2023).

Відбувся навчальний візит на запрошення **Парламенту Норвегії**, програма якого передбачала ознайомлення із роботою Стортингу, його Адміністрації та Дослідницької служби (27–30.11.2023).

Дослідницька служба взяла участь у проекті «Картографування та об'єднання парламентських дослідницьких служб у світі» (Mapping and connecting parliamentary research services around the world), створеному науковими стипендіатами **Парламентського офісу науки та технологій Великої Британії** (Parliamentary Office of Science and Technology, POST) Бікі Ворд (Dr. Vicky Ward) та Марком Монаганом (Dr. Mark Monaghan).

Дослідницькою службою розміщено на платформі **Вишеградської цифрової парламентської бібліотеки** (Visegrad Digital Parliamentary Library) англomовні анотації та посилання на підготовлені нею аналітичні й інформаційні матеріали.

Із **Парламентським Інститутом Чехії** розпочато підготовку спільних проєктів щодо: 1) е-парламенту; 2) міграції.

4.2. Національна складова

Дослідницька служба співпрацює із провідними вітчизняними науковими установами та центрами, бібліотеками, закладами вищої освіти, органами державної влади тощо.

Взаємодія із вітчизняними партнерами спрямовувалася на залучення їх фахівців до проведення тренінгів для народних депутатів України, працівників Апарату Верховної Ради України та помічників-консультантів народних депутатів України, експертних обговорень, аналізу якості підготовки аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби. Укладено **16** договорів / меморандумів про співпрацю, зокрема:

- Договір про співпрацю із Запорізьким національним університетом (16.01.2023);
- Договір про співпрацю з Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича (20.01.2023);
- Договір про співпрацю з Державним торговельно-економічним університетом (28.02.2023);
- Договір про співпрацю з Державним закладом післядипломної освіти «Академія фінансового моніторингу» (09.03.2023);
- Договір про співпрацю з Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого (16.05.2023);
- Договір про співпрацю з Академією Державної пенітенціарної служби (18.05.2023);
- Договір про співпрацю із Дніпропетровським науково-дослідним інститутом судових експертиз Міністерства юстиції України (26.05.2023);
- Угоду про співробітництво з Асоціацією інноваційної та цифрової освіти (01.06.2023);
- Меморандум про співробітництво з Національною школою суддів України (06.06.2023);
- Договір про співпрацю з Інститутом політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України (29.06.2023);
- Договір про співпрацю з Національною службою посередництва і примирення (19.07.2023);
- Договір про співпрацю з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (22.08.2023);

-
- Меморандум про співпрацю та обмін інформацією з Національним агентством з питань запобігання корупції (24.08.2023);
 - Договір про співпрацю з Волинським національним університетом імені Лесі Українки (21.09.2023);
 - Договір про співпрацю з Ужгородським національним університетом (11.10.2023);
 - Меморандум про співробітництво з Державною організацією «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (02.12.2023).

У межах підписаних договорів / меморандумів про співпрацю фахівці партнерів (за згодою) включаються до Баз даних зовнішніх експертів Дослідницької служби Верховної Ради України.

Налагоджено співпрацю з ***Урядовим офісом з координації європейської та євроатлантичної інтеграції***.

У межах співробітництва між Дослідницькою службою та вітчизняними організаціями й науковими установами забезпечувалася консультативно-експертна участь при проведенні публічних заходів, підготовці аналітичних та інформаційних матеріалів з НДІ правотворчості та науково-правових експертиз НАН України, Національним інститутом стратегічних досліджень, НАЗК, СБУ, Державною митною службою України, Міністерством юстиції України, Міністерством оборони України, РНБО України тощо.

РОЗДІЛ 5

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ СЛУЖБИ

Забезпечення діяльності Дослідницької служби зумовило реалізацію комплексу організаційних заходів, пов'язаних із розробкою низки нормативних документів та формуванням кадрового потенціалу.

Нормативне забезпечення

Розроблено та затверджено **22** документи, пов'язані з:

а) організацією діяльності Дослідницької служби:

- *Облікова політика Дослідницької служби Верховної Ради України;*
- *Положення про офіційний вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України;*
- *Інструкція з діловодства у Дослідницькій службі Верховної Ради України (нова редакція);*
- *Положення про добір персоналу Дослідницької служби Верховної Ради України;*
- *Перелік платних послуг, що надаються Дослідницькою службою Верховної Ради України;*
- *Положення про надання платних послуг Дослідницькою службою Верховної Ради України;*
- *Методичні рекомендації із визначення вартості платних послуг, що надаються Дослідницькою службою Верховної Ради України;*
- *Колективний договір Дослідницької служби Верховної Ради України на 2024–2028 роки (додаток – Правила внутрішнього трудового розпорядку Дослідницької служби Верховної Ради України);*
- *Положення про оплату праці працівників Дослідницької служби Верховної Ради України (нова редакція);*
- *Положення про преміювання працівників Дослідницької служби Верховної Ради України (нова редакція);*
- *Положення про тренінговий центр Дослідницької служби Верховної Ради України (нова редакція);*

- Положення про відділ з питань гуманітарної та соціальної політики Дослідницької служби Верховної Ради України (нова редакція);
- Положення про планування роботи Дослідницької служби Верховної Ради України та звітування за результатами діяльності;
- Антикорупційна програма Дослідницької служби Верховної Ради України на 2024 рік;

б) забезпеченням виконання завдань Дослідницької служби:

- Положення про організацію освітнього процесу в Дослідницькій службі Верховної Ради України;
- Положення про Базу даних зовнішніх експертів Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Каталог програм підвищення кваліфікації, семінарів і тренінгів Дослідницької служби Верховної Ради України на I півріччя 2023 року;
- Положення про робочі групи Дослідницької служби Верховної Ради України та участь працівників Дослідницької служби Верховної Ради України у діяльності робочих груп, створених Верховною Радою України та її органами;
- Положення про Електронну базу даних аналітичних та інформаційних матеріалів Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Положення про Електронну базу перекладів міжнародних документів та законодавства зарубіжних країн Дослідницької служби Верховної Ради України;
- Каталог програм підвищення кваліфікації для державних службовців категорії «А», «Б» і «В» Апарату Верховної Ради України, народних депутатів України, помічників-консультантів народних депутатів України, працівників патронатних служб на 2023 рік;
- Тимчасовий порядок використання офіційної емблеми в діяльності Дослідницької служби Верховної Ради України.

Кадрове забезпечення

Станом на 31 грудня 2023 року в Дослідницькій службі загальна кількість працівників – **52** особи:

керівний склад –	2 працівники;
відділ з питань економічного розвитку та фінансової політики –	7 працівників;
відділ з питань правової політики, організації публічної влади –	10 працівників;
відділ з питань гуманітарної та соціальної політики –	10 працівників;
відділ з питань національної безпеки та правопорядку –	7 працівників;
тренінговий центр –	5 працівників;
організаційний відділ –	6 працівників;
відділ бухгалтерського обліку та фінансової звітності –	2 працівники;
не входять до складу відділів –	3 працівники.

Оновлено організаційну структуру Дослідницької служби (створено сектор форсайту у відділі з питань економічного розвитку та фінансової політики) та штатний розпис Дослідницької служби, що вводяться в дію з 01.01.2024 р.

З актуальною інформацією про Дослідницьку службу можна ознайомитися:

➤ на вебсайті Дослідницької служби

[\(https://research.rada.gov.ua/\)](https://research.rada.gov.ua/)

➤ на Facebook-сторінці Дослідницької служби

[\(https://www.facebook.com/ResearchServiceVRU\)](https://www.facebook.com/ResearchServiceVRU)

